

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE

**ROCZNA OCENA JAKOŚCI POWIETRZA
W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM
RAPORT ZA ROK 2014**

WARSZAWA, KWIECIEŃ 2015 R.

Aktualny stan jakości powietrza w Warszawie

XII Forum
Operatorów Systemów i Odbiorców
Energii i Paliw

„CZYSTE POWIETRZE W WARSZAWIE –
jako efekt polityki energetycznej miasta”

Warszawa, 23 października 2015 r.

Jak oceniamy jakość powietrza?

Strefy

Substancje

ochrona zdrowia:

- dwutlenek siarki - SO_2 ,
- dwutlenek azotu - NO_2 ,
- tlenek węgla - CO ,
- benzen - C_6H_6 ,
- pył zawieszony PM_{10} ,
- pył zawieszony $\text{PM}_{2,5}$,
- ołów w pyle - $\text{Pb}(\text{PM}_{10})$,
- arsen w pyle - $\text{As}(\text{PM}_{10})$,
- kadm w pyle - $\text{Cd}(\text{PM}_{10})$,
- nikiel w pyle - $\text{Ni}(\text{PM}_{10})$,
- benzo(a)pirenu w pyle - $\text{B(a)P}(\text{PM}_{10})$,
- ozonu - O_3 ,

ochrona roślin:

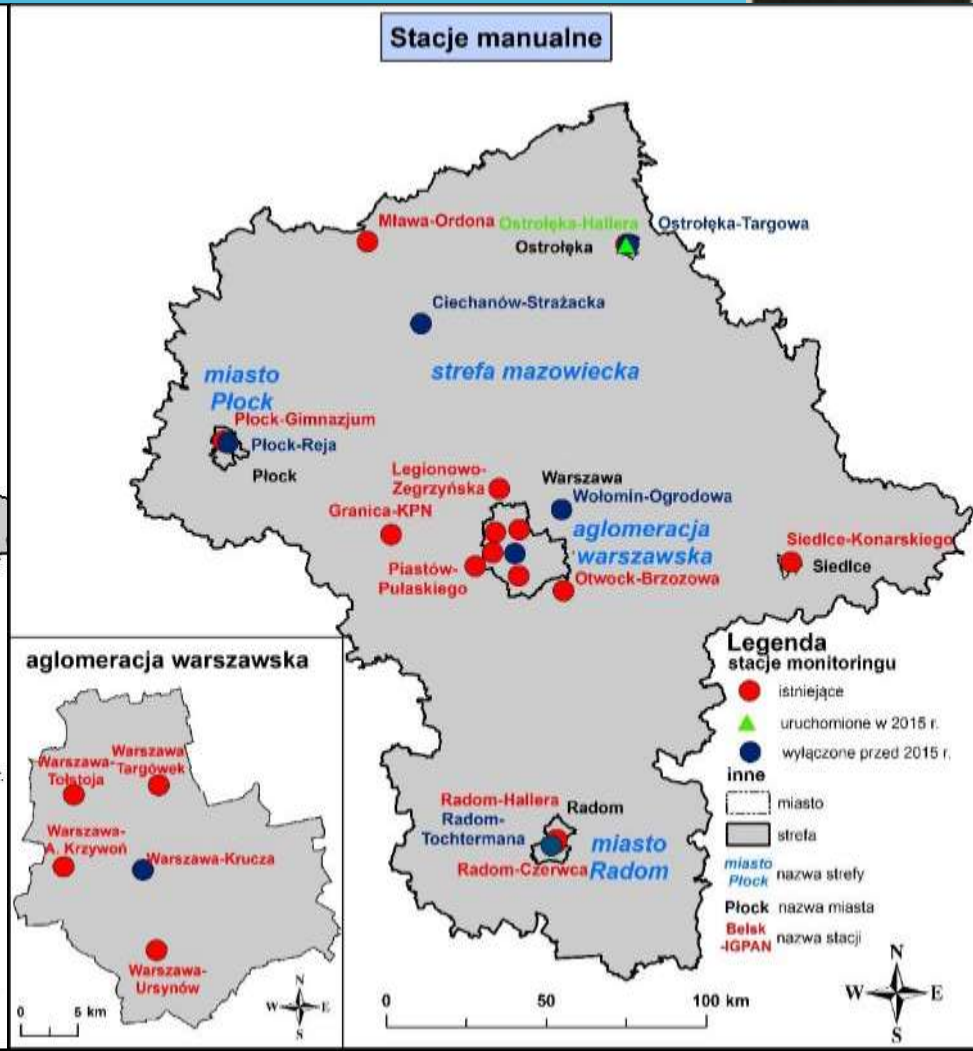
- dwutlenku siarki - SO_2 ,
- tlenków azotu - NO_x ,
- ozonu - O_3 określonego współcz.
- AOT40.

SIEĆ POMIAROWA

Stacje automatyczne

Stacje manualne

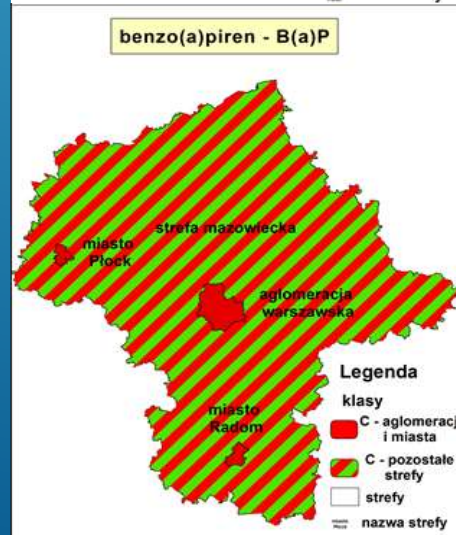
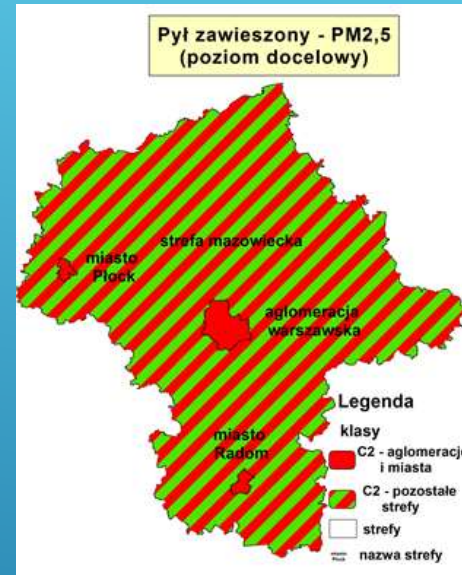
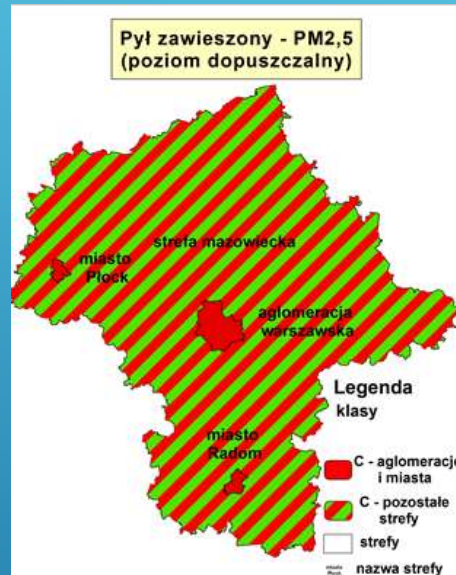

Jak oceniamy jakość powietrza?

Klasyfikacja stref według zanieczyszczeń – cel ochrona zdrowia

Strefy sklasyfikowane jako C

PM10 – 4
PM2,5 – 4
NO₂ – 1
B(a)P – 4

CO WYNIKA Z POMIARÓW?

Klasyfikacja stref według zanieczyszczeń – cel ochrona zdrowia

Dwutlenek siarki - SO₂

Tlenek węgla - CO

Benzen - C₆H₆

Arsen - As

Nikiel - Ni

Kadm - Cd

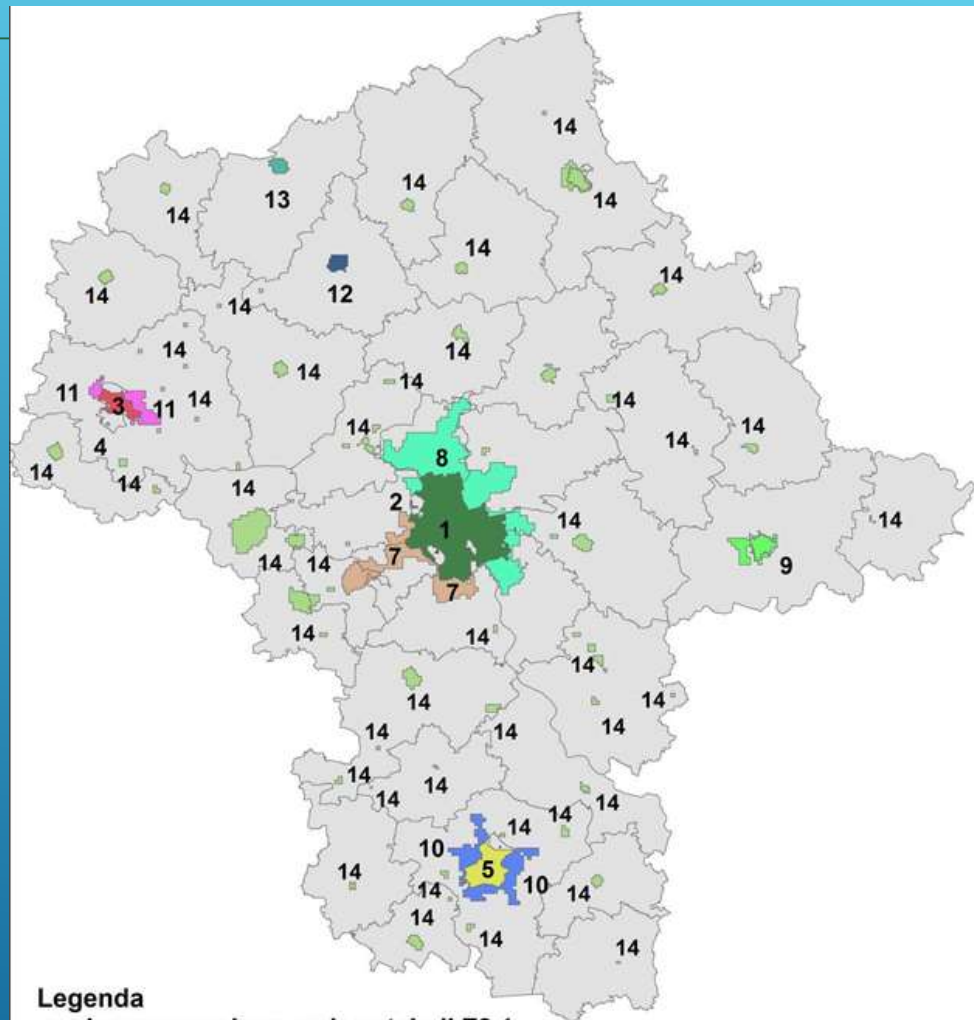

Ołów - Pb

Jak oceniamy jakość powietrza?

Obszary przekroczeń

Legenda

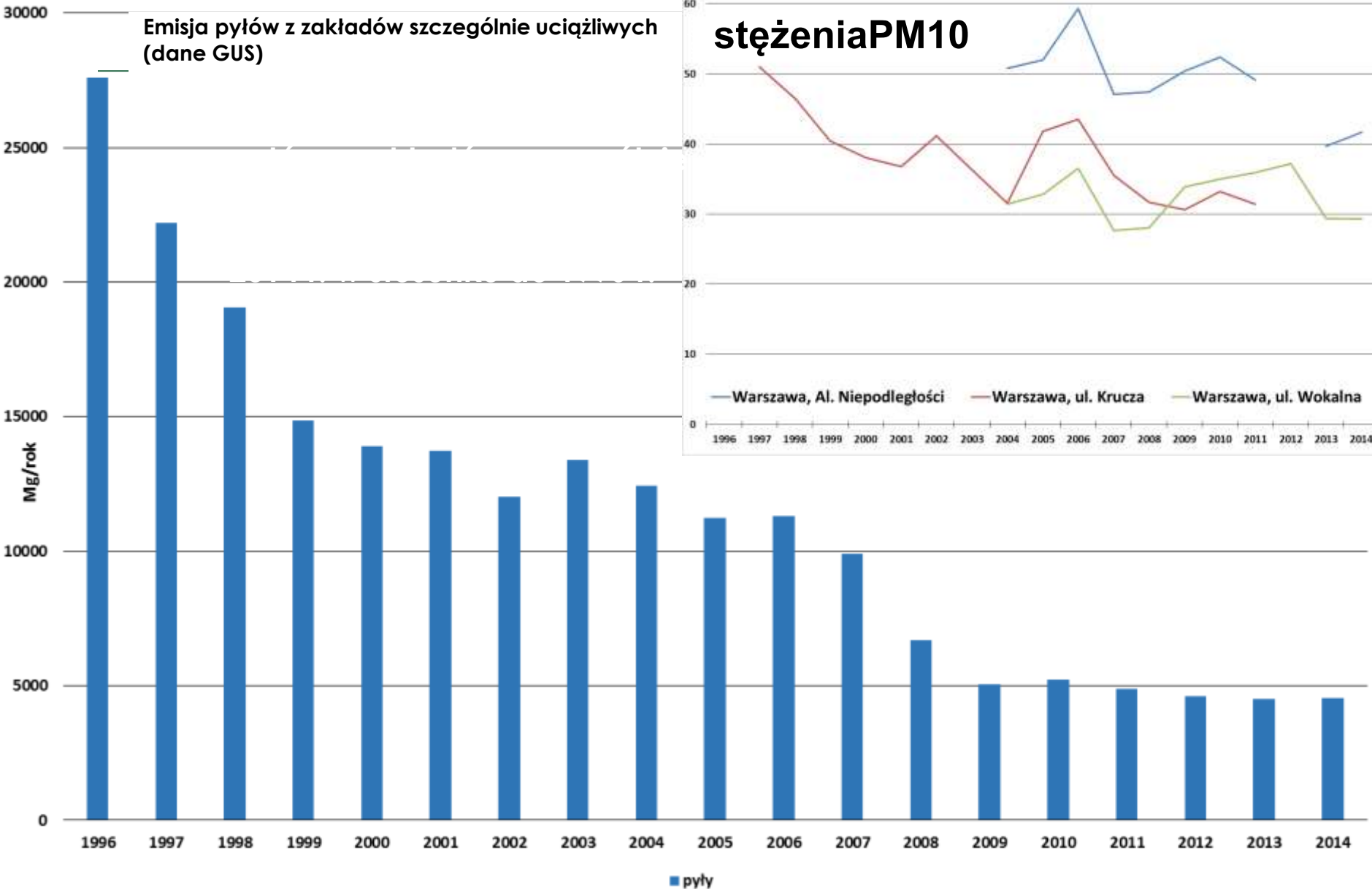
nr obszaru przekroczenia w tabeli Z2.1

1 - BaP_aw_1	6 - BaP_mR_2	11 - BaP_sm_5	powiaty
2 - BaP_aw_2	7 - BaP_sm_1	12 - BaP_sm_6	
3 - BaP_mP_1	8 - BaP_sm_2	13 - BaP_sm_7	
4 - BaP_mP_2	9 - BaP_sm_3	14 - BaP_sm_8	
5 - BaP_mR_1	10 - BaP_sm_4		

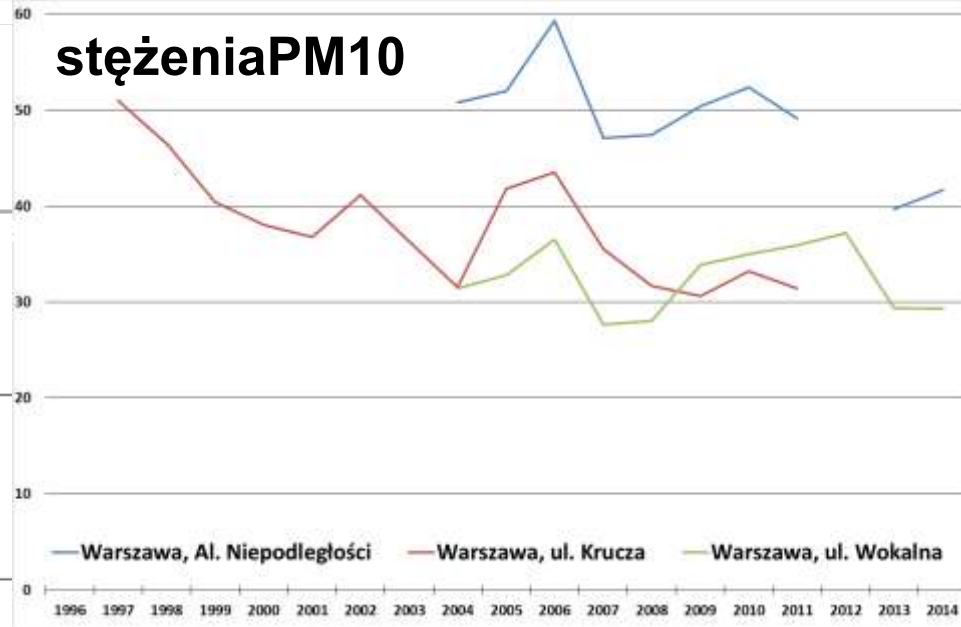

EMISJE

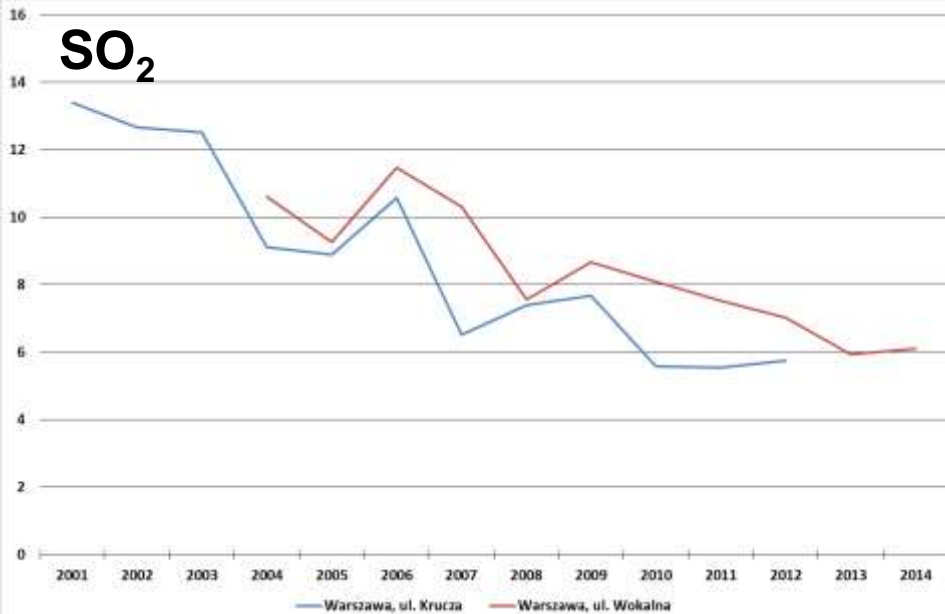
Emisja pyłów z zakładów szczególnie uciążliwych
(dane GUS)

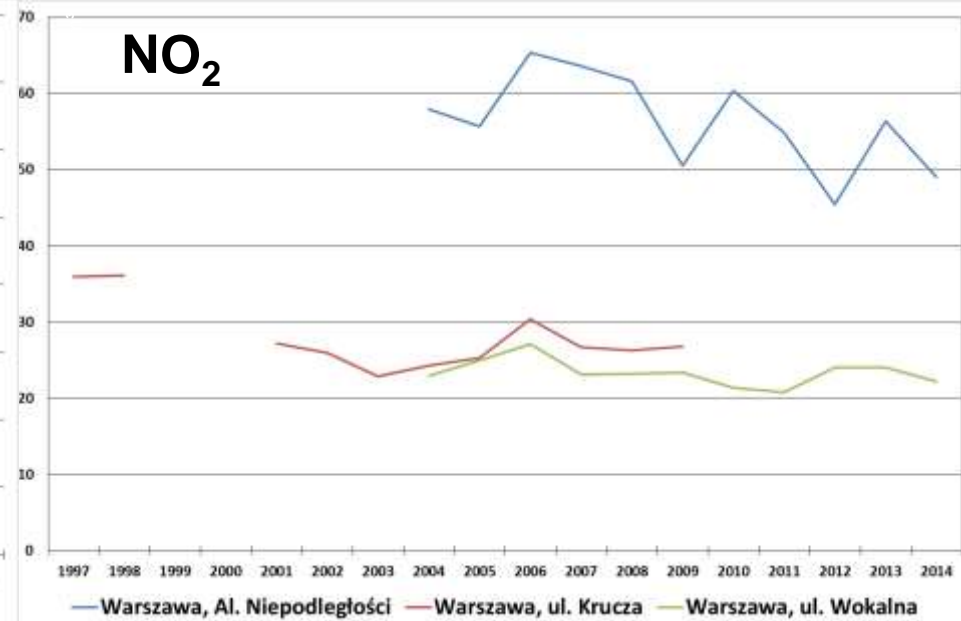
stężenia PM10

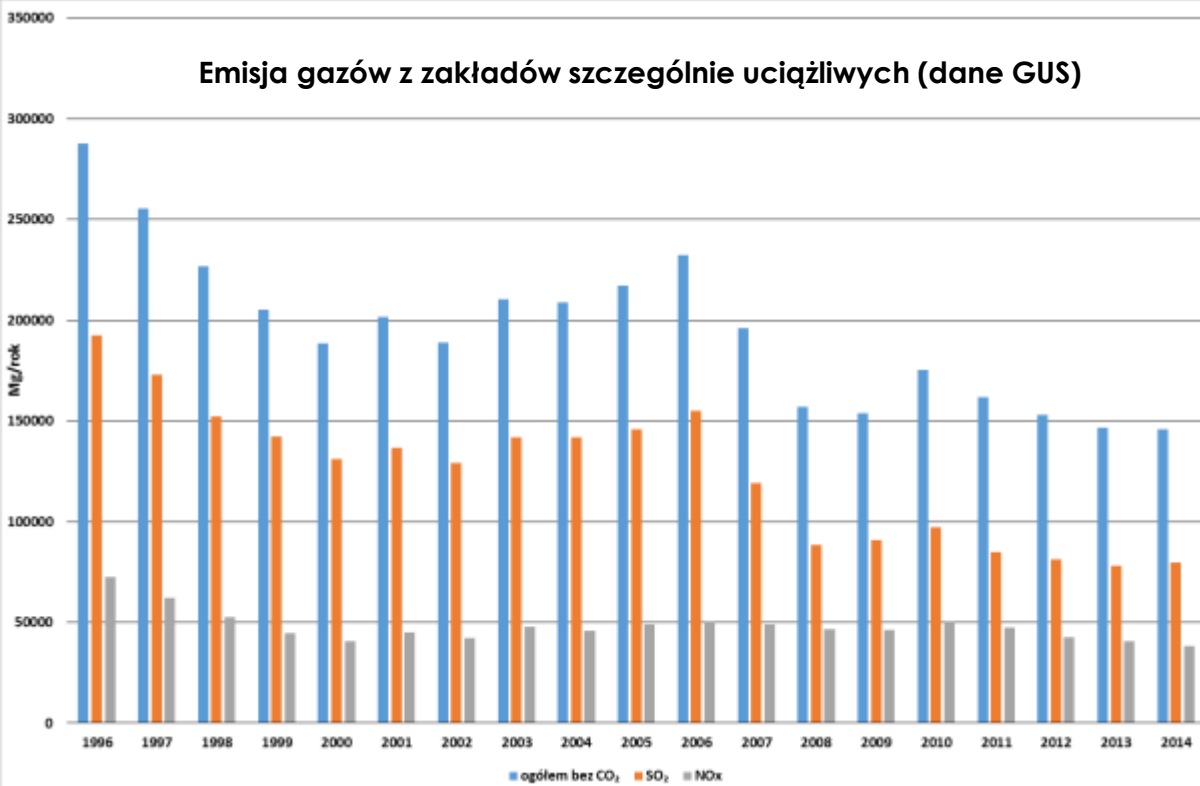
SO₂

NO₂

Emisja gazów z zakładów szczególnie uciążliwych (dane GUS)

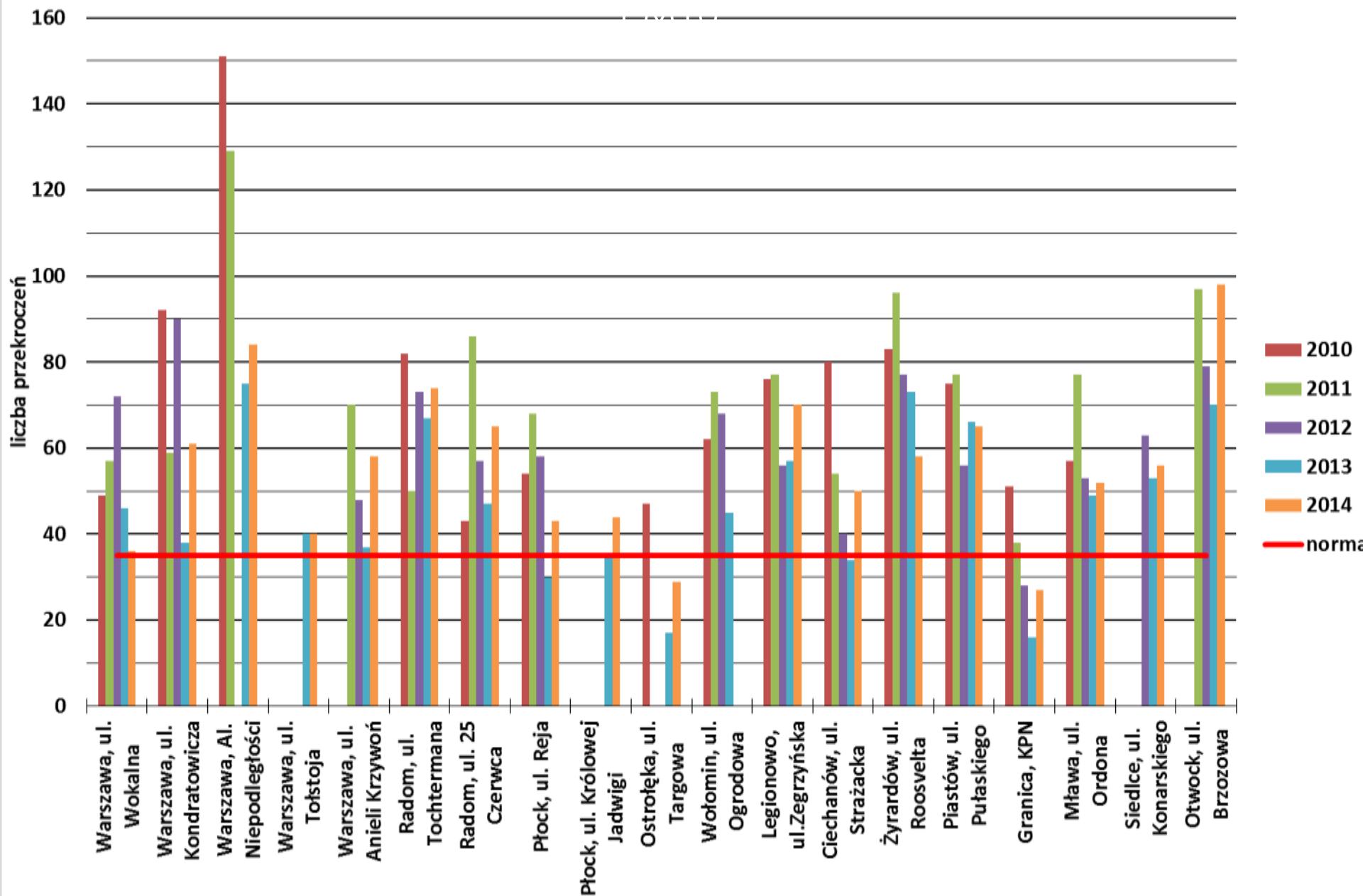

- Zmiany emisji substancji gazowych w 2014 roku w stosunku do 1996 r.:
- Spadek całkowitej emisji substancji gazowych (bez CO₂)
  - o około 49%,
- Spadek emisji dwutlenku siarki
  - o około 59%,
- Spadek emisji tlenków azotu
  - o około 47%.

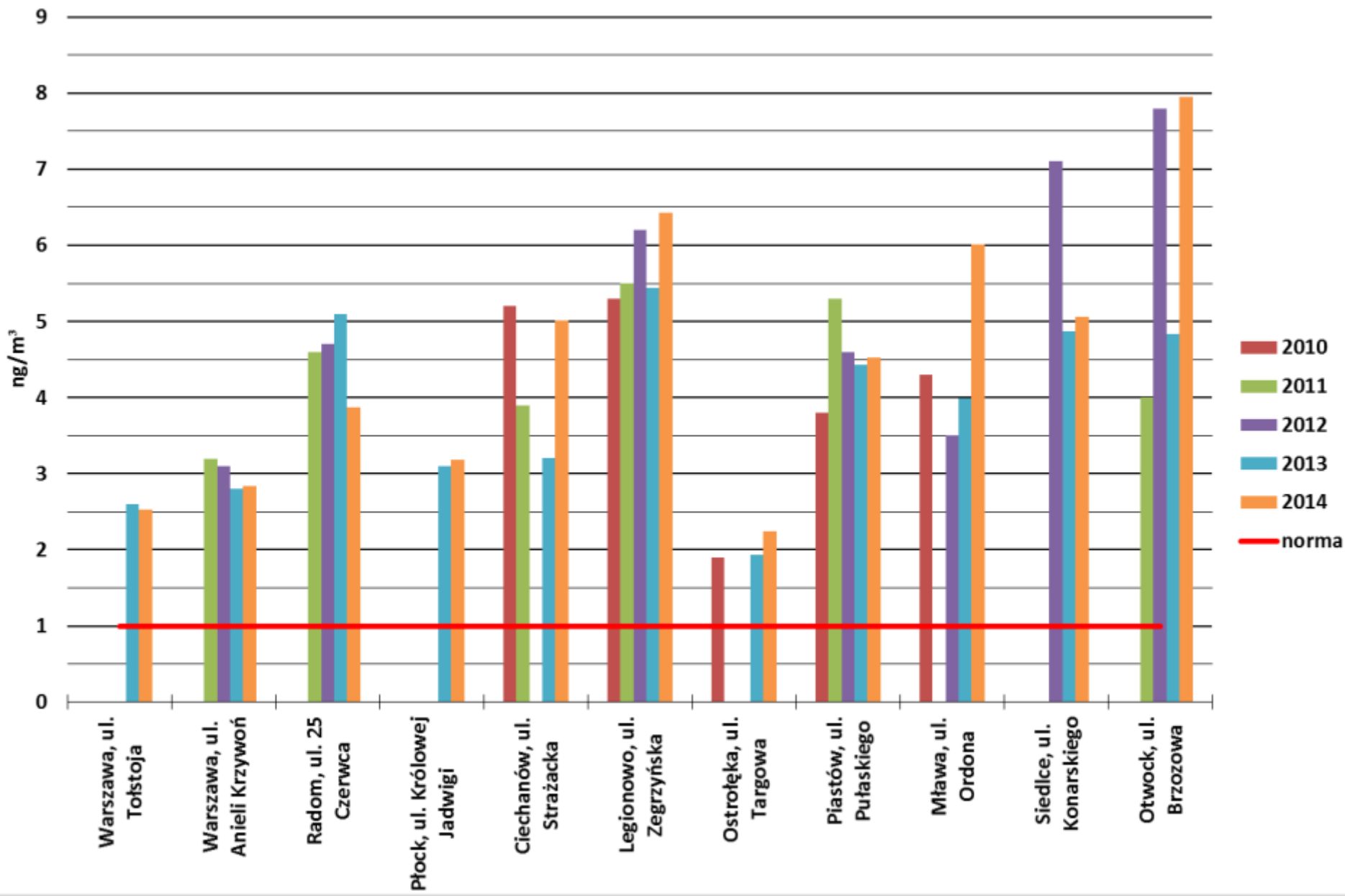
CO WYNIKA Z POMIARÓW?

Ilość dni z przekroczeniem normy dobowej pyłu

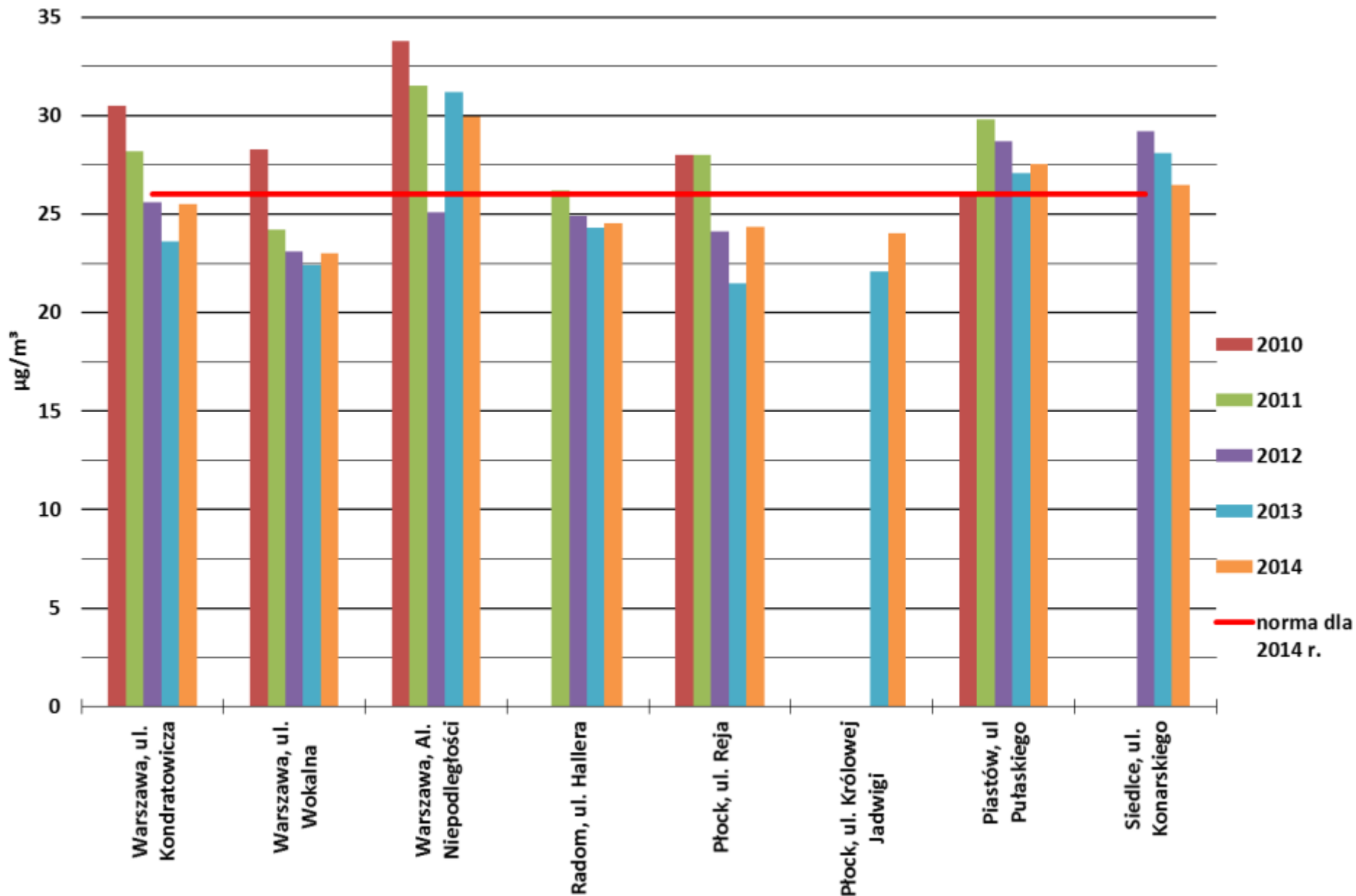
CO WYNIKA Z POMIARÓW?

Wartości stężeń benzo(a)pirenu w pyłe PM10

CO WYNIKA Z POMIARÓW?

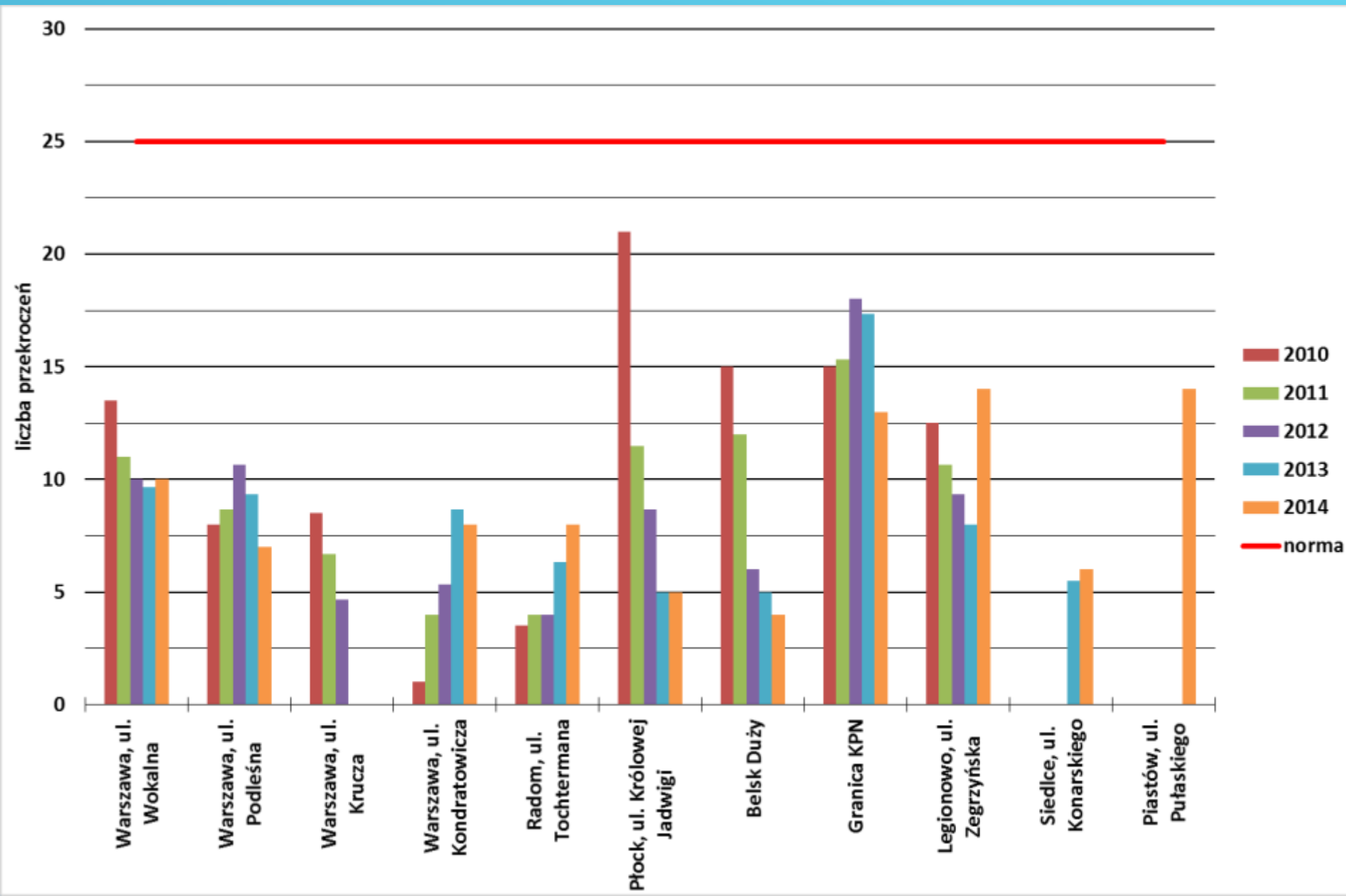
Wartości stężeń PM_{2,5}

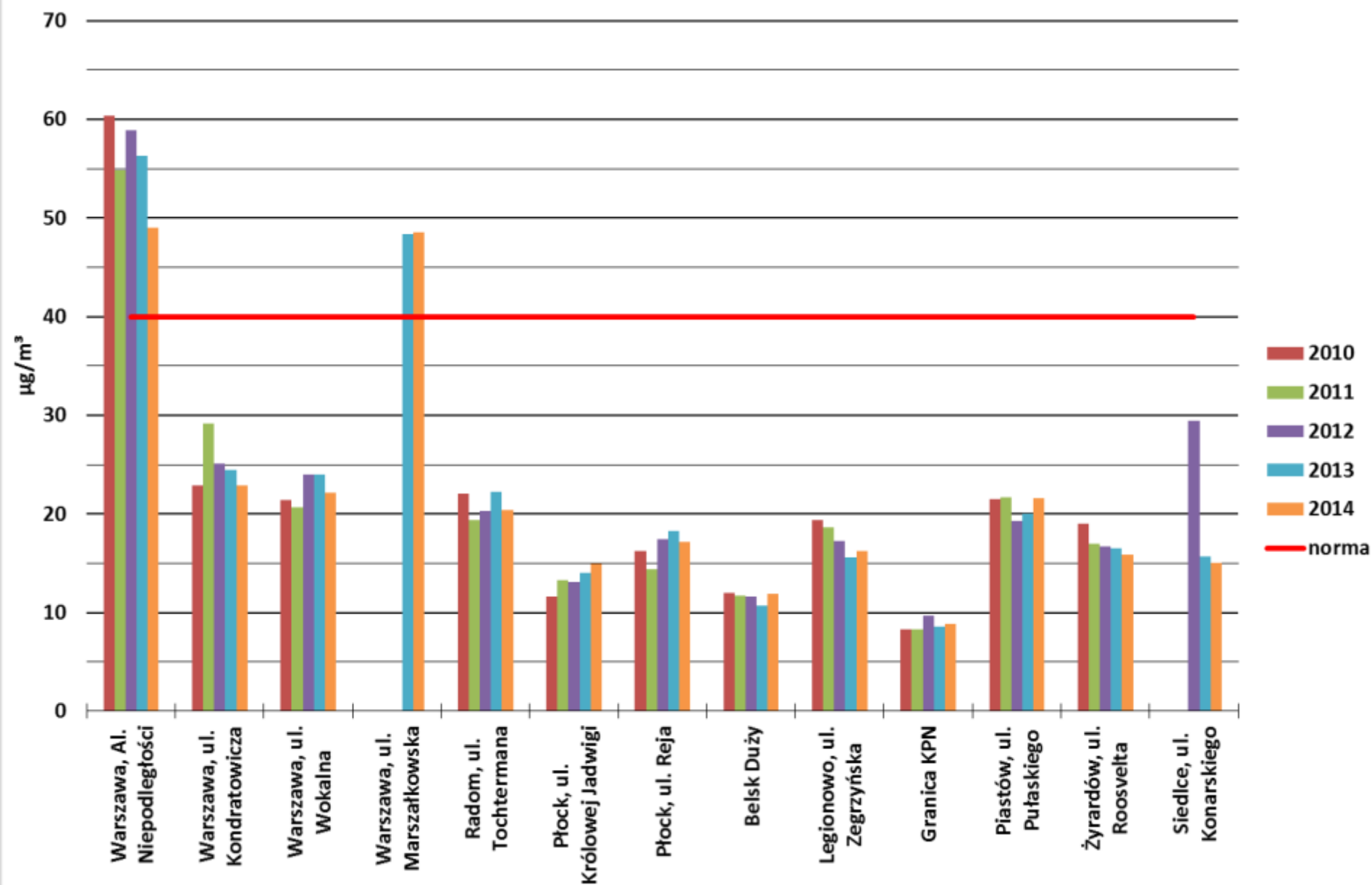
CO WYNIKA Z POMIARÓW?

Ilość dni z przekroczeniem normy dobowej ozonu

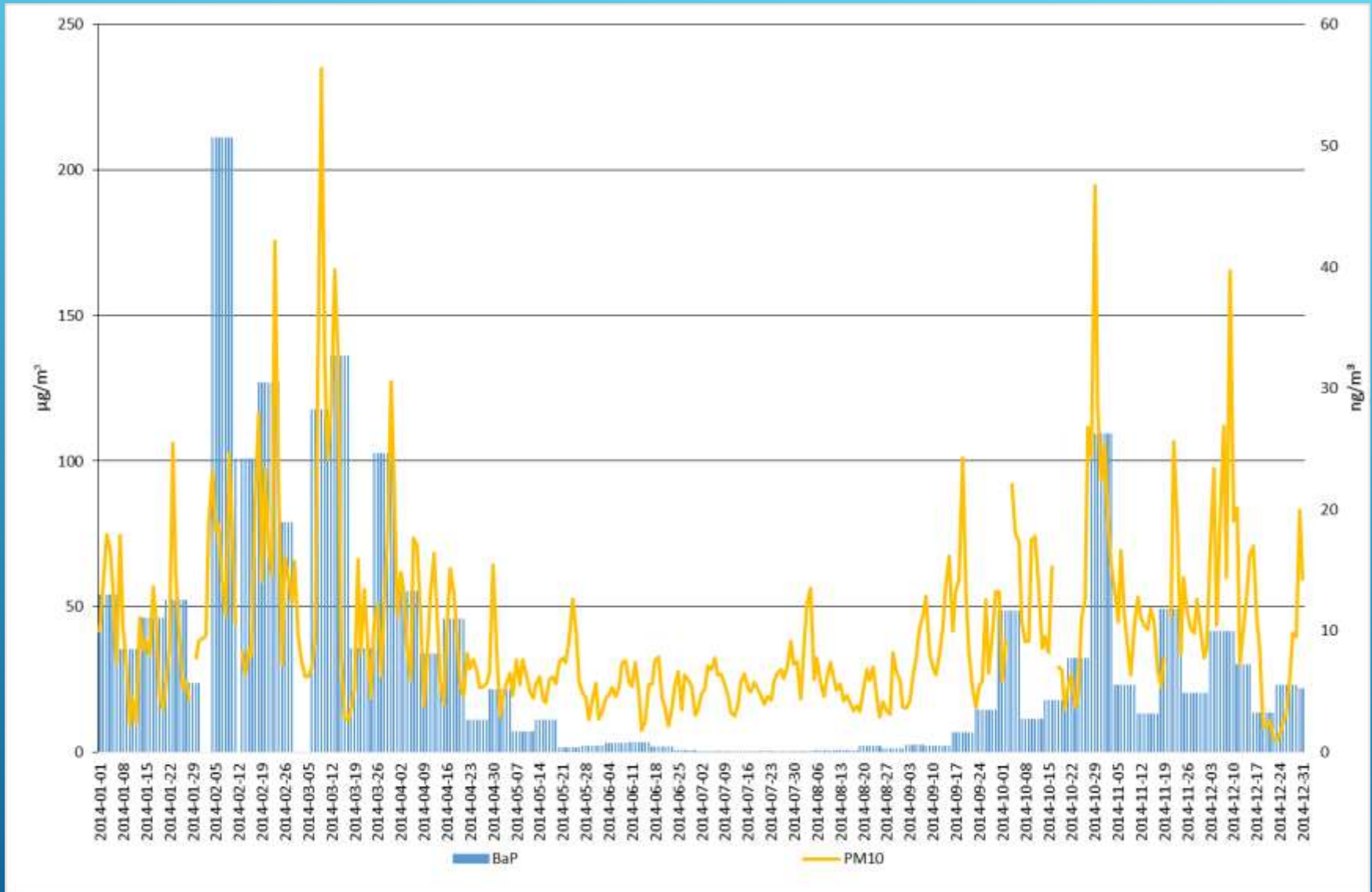
CO WYNIKA Z POMIARÓW?

Wartości stężeń NO₂

CO WYNIKA Z POMIARÓW?

Przebieg 24-h stężeń pyłu PM10 i B(a)P na stacji Otwock-Brzozowa w 2014 r.

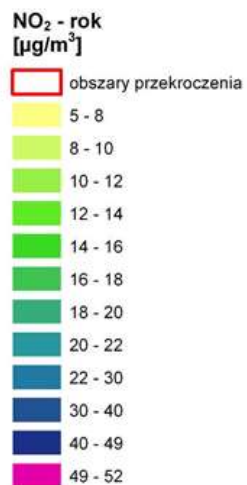
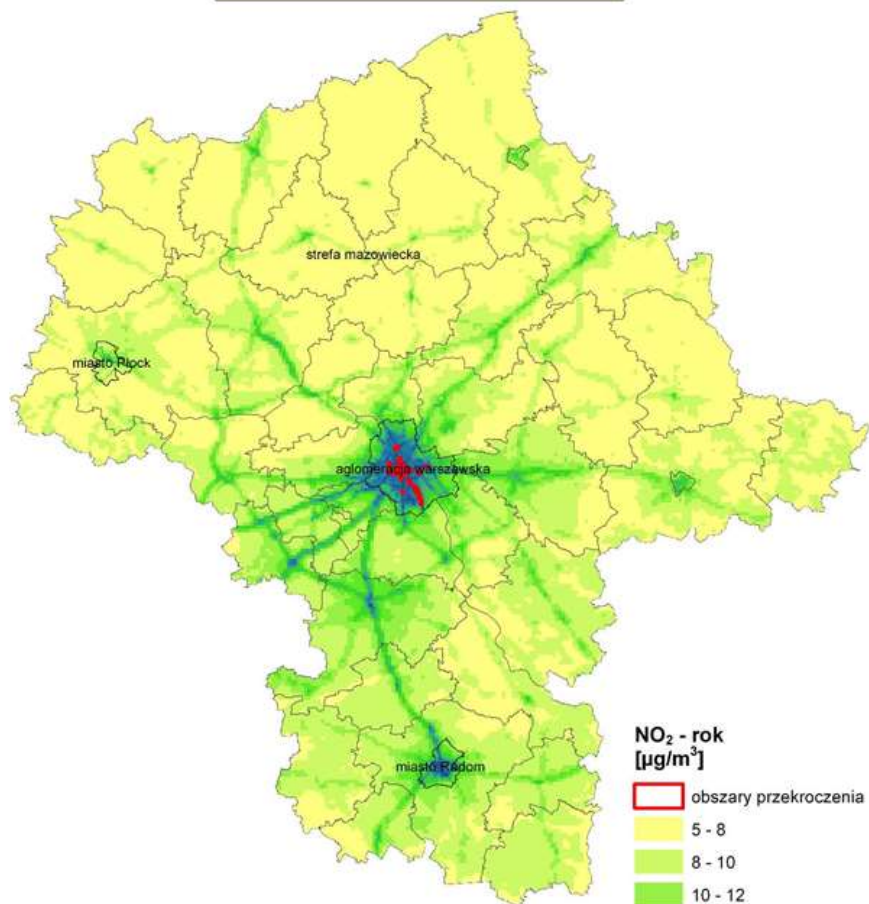

Wysokie stężenia pyłu PM10 i B(a)P występują w sezonie grzewczym, zależą od warunków meteorologicznych (temperatury, prędkości wiatru, warunków rozprzestrzeniania).

CO WYNIKA Z POMIARÓW?

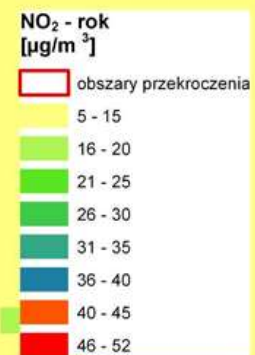
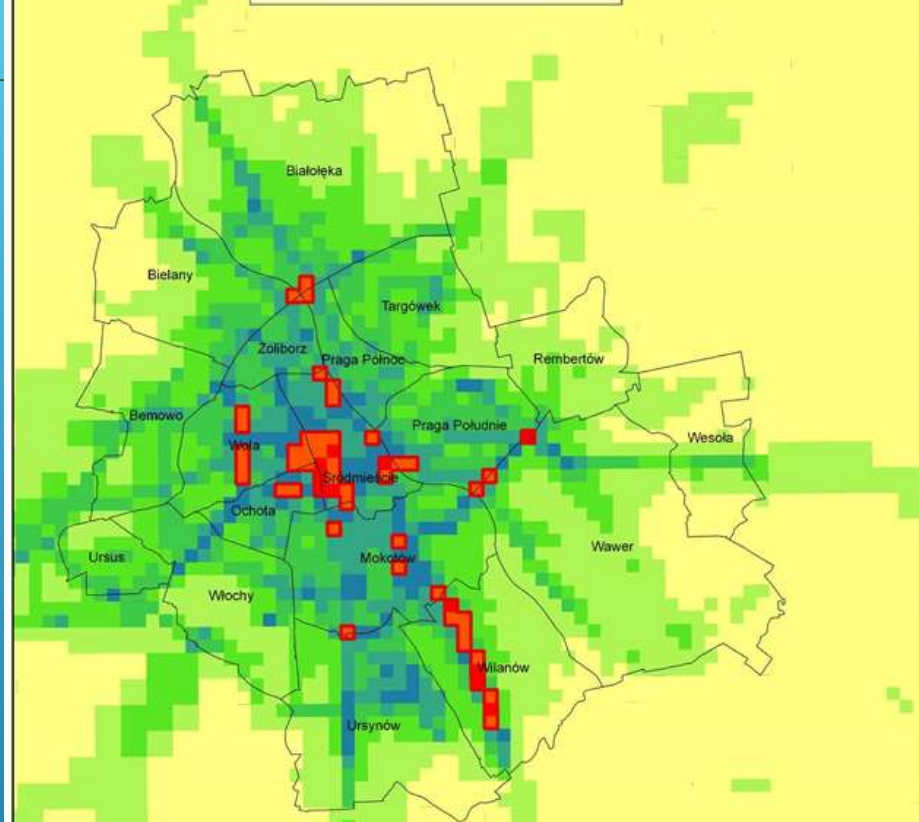
Rozkład stężeń NO₂ - rok
na obszarze województwa mazowieckiego
cel: ochrona zdrowia

0 25 50 100 km

poziom dopuszczalny - 40 [μg/m³]

Rozkład stężeń NO₂ - rok
na obszarze aglomeracji warszawskiej
cel: ochrona zdrowia

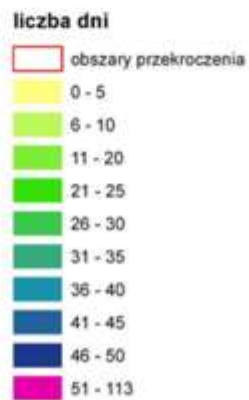
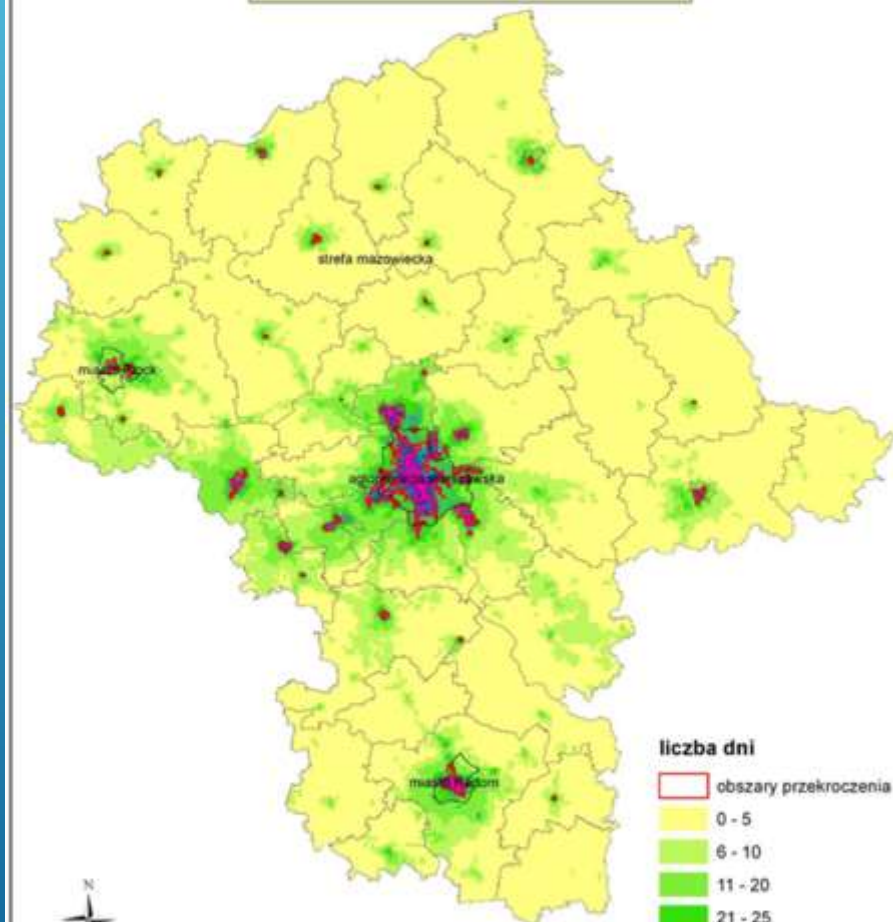

0 2.5 5 10 km

poziom dopuszczalny - 40 [μg/m³]

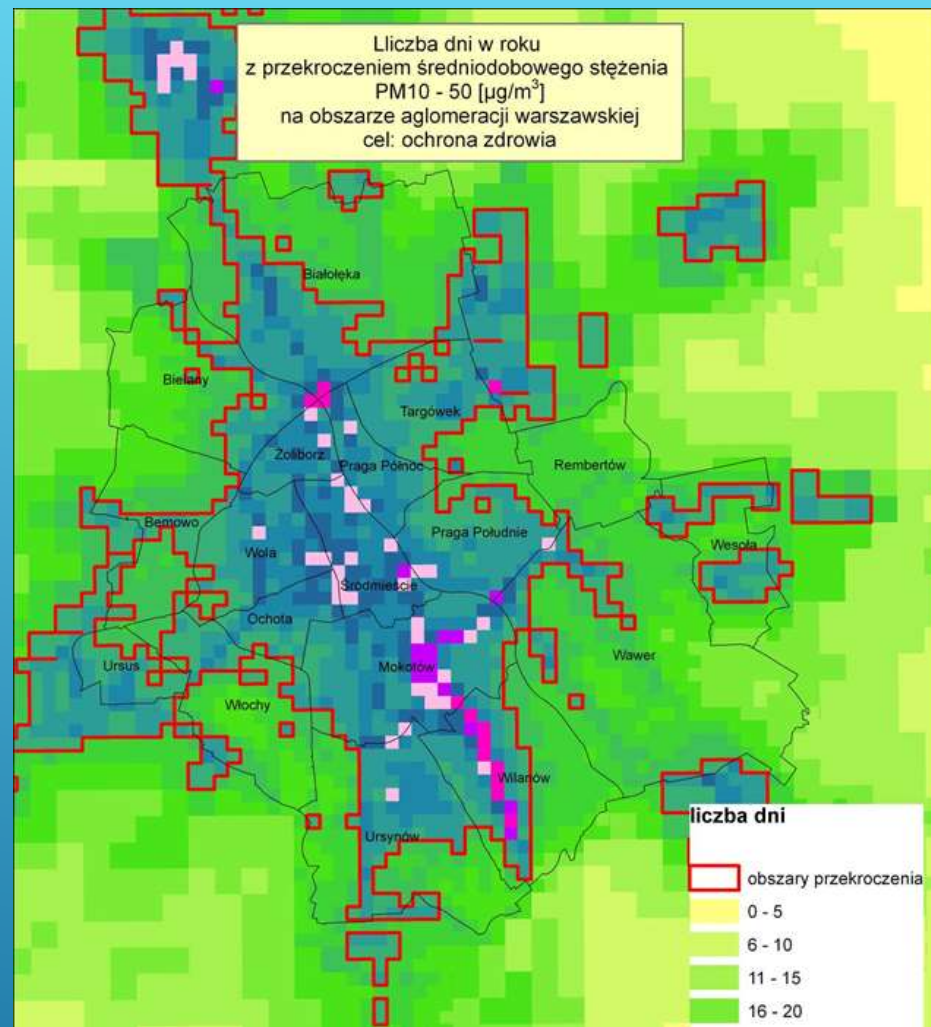
CO WYNIKA Z POMIARÓW?

Liczba dni w roku z przekroczeniem średniodobowego stężenia PM10 - 50 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] na obszarze województwa mazowieckiego cel: ochrona zdrowia

dopuszczalna liczba dni w roku z przekroczeniem średniodobowego stężenia PM10 - 50 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] wynosi 35

Liczba dni w roku z przekroczeniem średniodobowego stężenia PM10 - 50 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] na obszarze aglomeracji warszawskiej cel: ochrona zdrowia

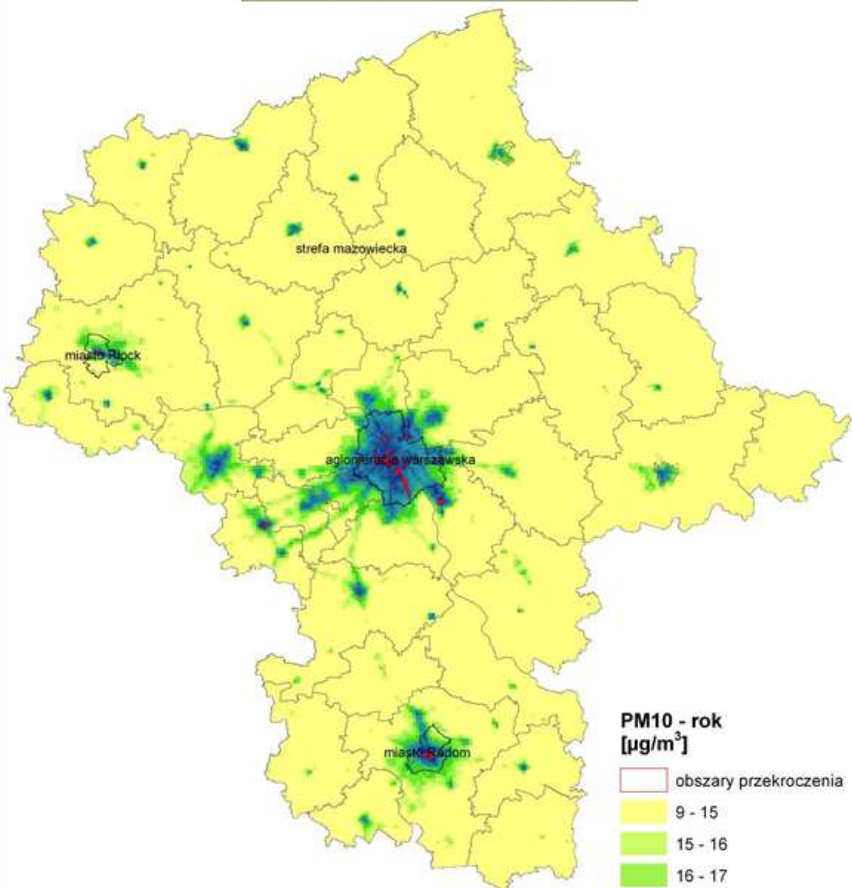

dopuszczalna liczba dni w roku z przekroczeniem średniodobowego stężenia PM10 - 50 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] wynosi 35

CO WYNIKA Z POMIARÓW?

Rozkład stężeń PM10 - rok
na obszarze województwa mazowieckiego
cel: ochrona zdrowia

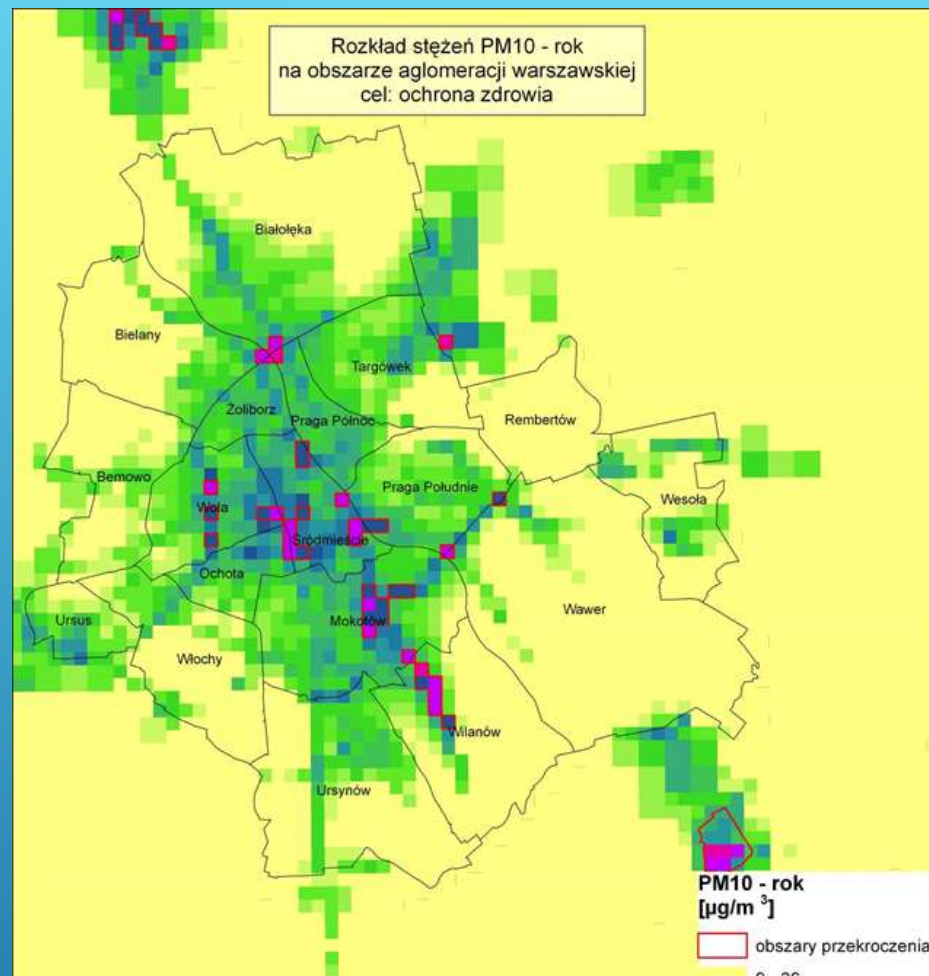
PM10 - rok
[$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

obszary przekroczenia

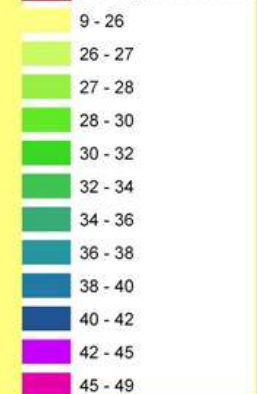
poziom dopuszczalny - 40 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

Rozkład stężeń PM10 - rok
na obszarze aglomeracji warszawskiej
cel: ochrona zdrowia

PM10 - rok
[$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

obszary przekroczenia

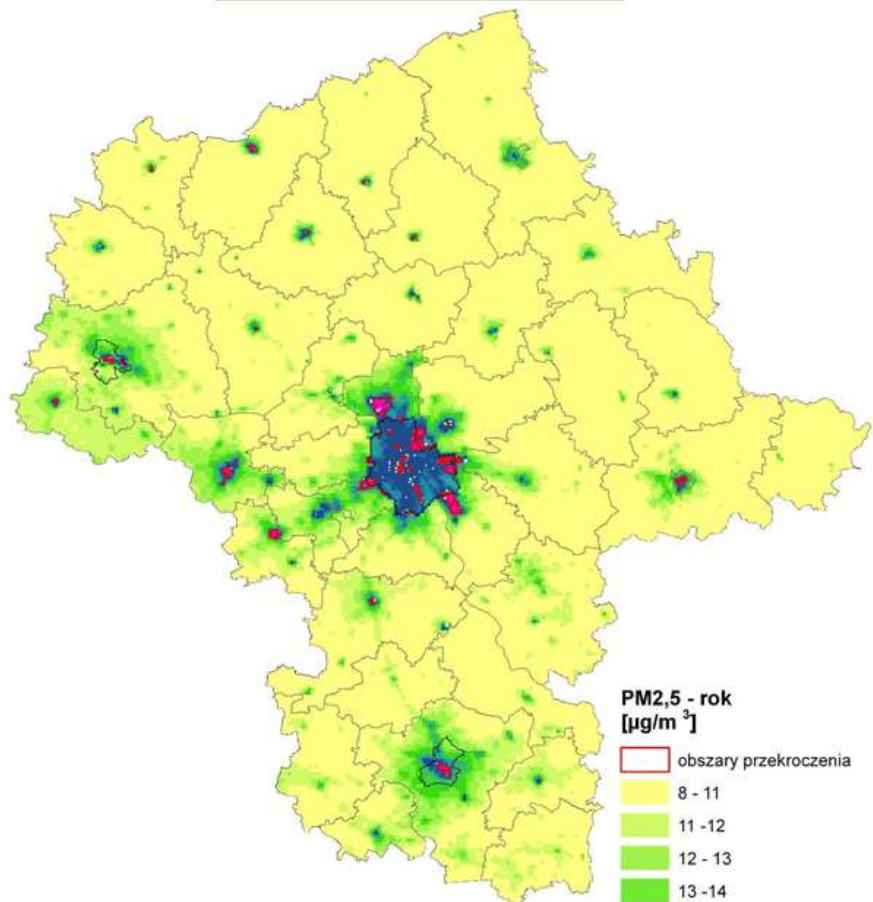

poziom dopuszczalny - 40 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

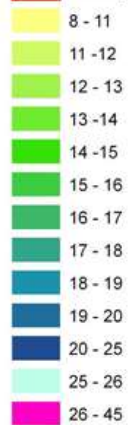
CO WYNIKA Z POMIARÓW?

Rozkład stężeń PM_{2,5} - rok
na obszarze województwa mazowieckiego
cel: ochrona zdrowia

PM_{2,5} - rok
[µg/m³]

obszary przekroczenia

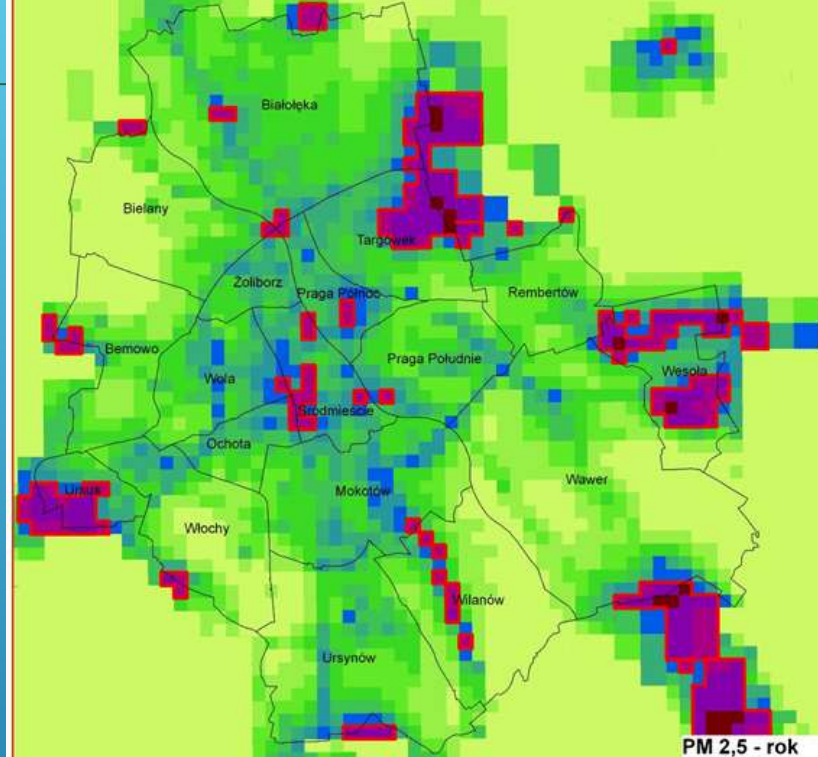

0 25 50 100 km

poziom dopuszczalny - 25 [µg/m³]

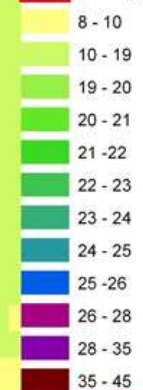
poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji - 26 [µg/m³]

Rozkład stężeń PM_{2,5} - rok
na obszarze aglomeracji warszawskiej
cel: ochrona zdrowia

PM_{2,5} - rok
[µg/m³]

obszary przekroczenia

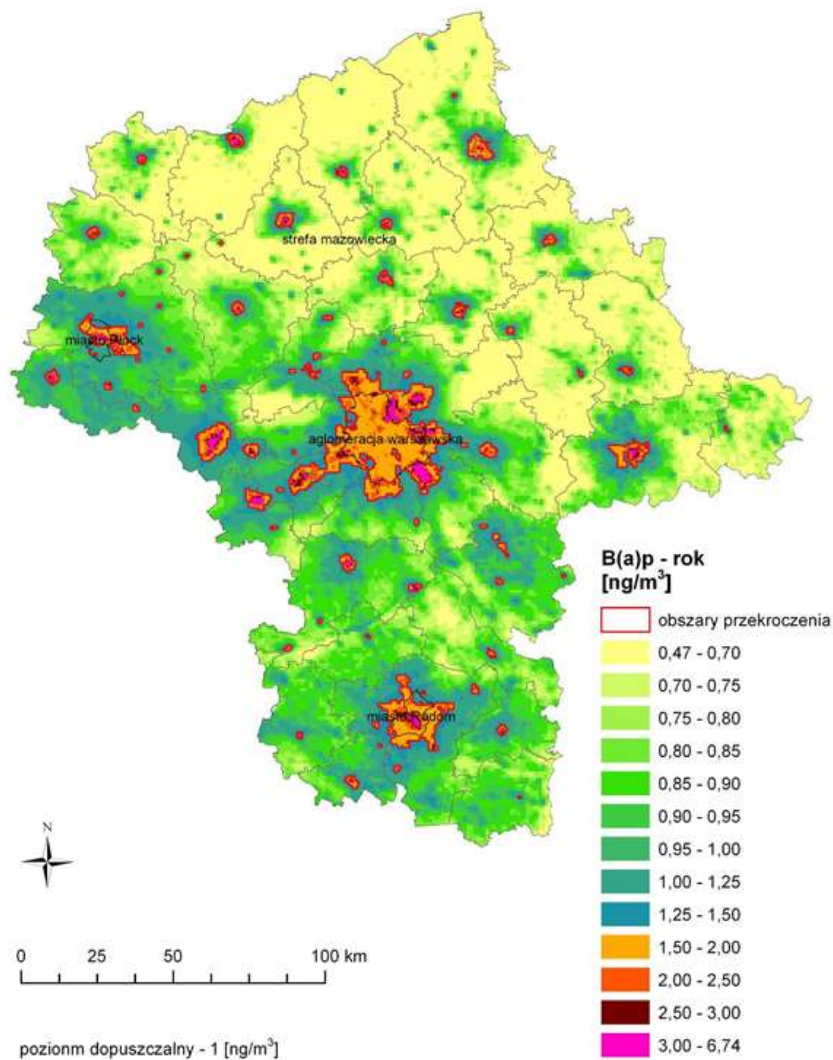
0 2.5 5 10 km

poziom dopuszczalny - 25 [µg/m³]

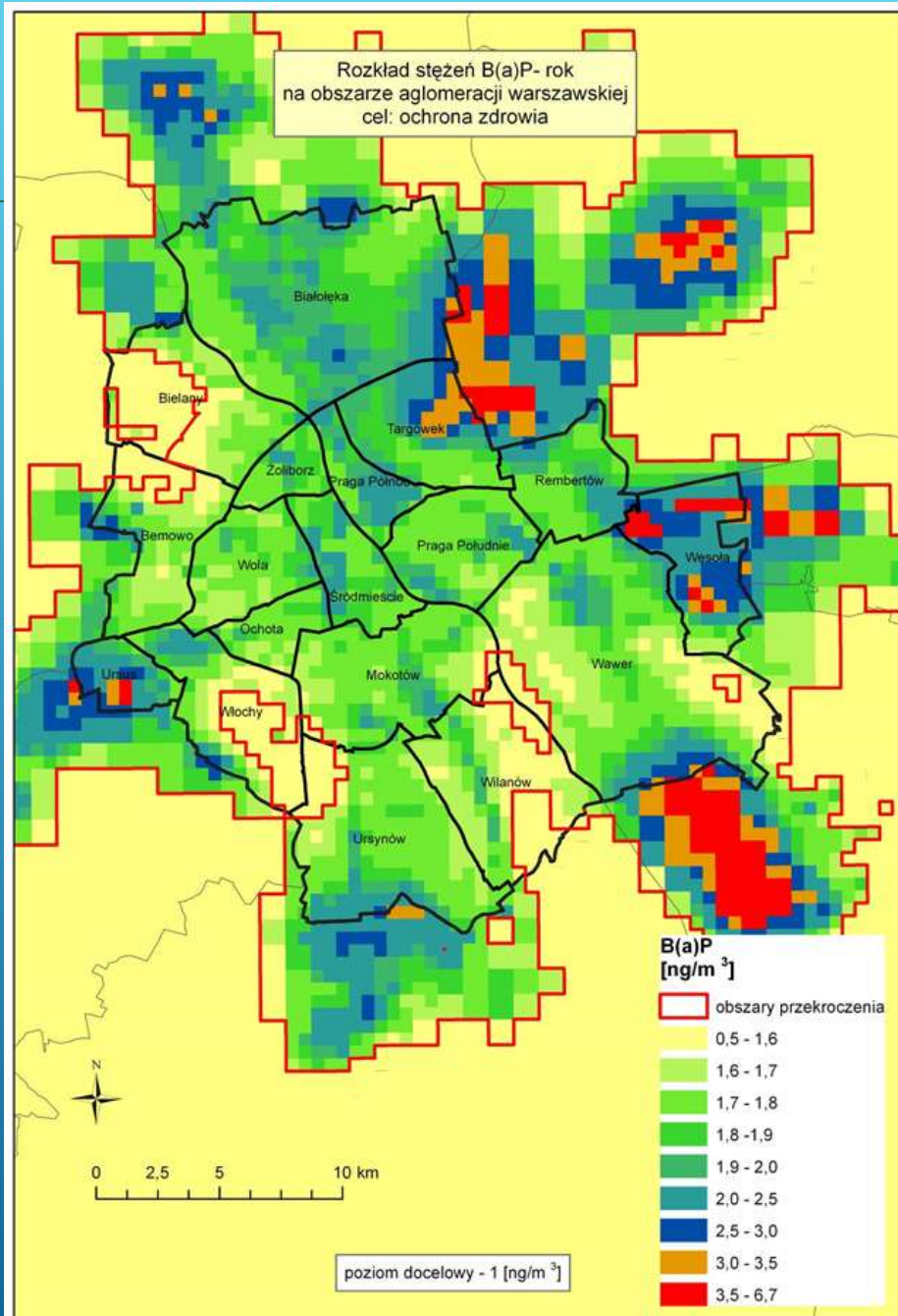
poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji 26 [µg/m³]

CO WYNIKA Z POMIARÓW?

Rozkład stężeń B(a)P - rok
na obszarze województwa mazowieckiego
cel: ochrona zdrowia

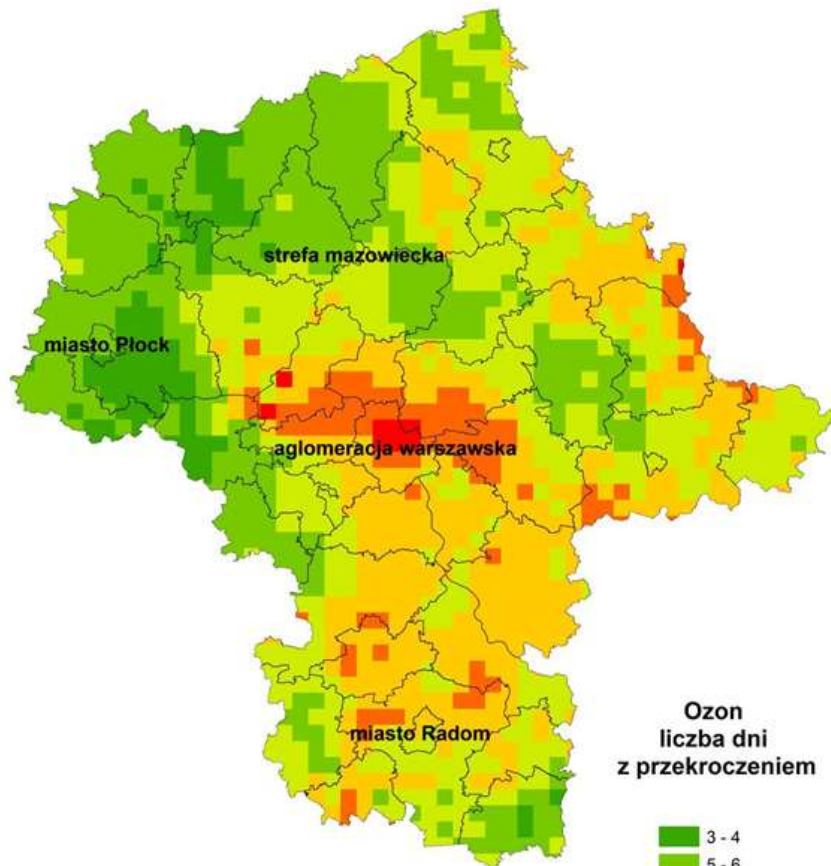
Rozkład stężeń B(a)P - rok
na obszarze aglomeracji warszawskiej
cel: ochrona zdrowia

CO WYNIKA Z POMIARÓW?

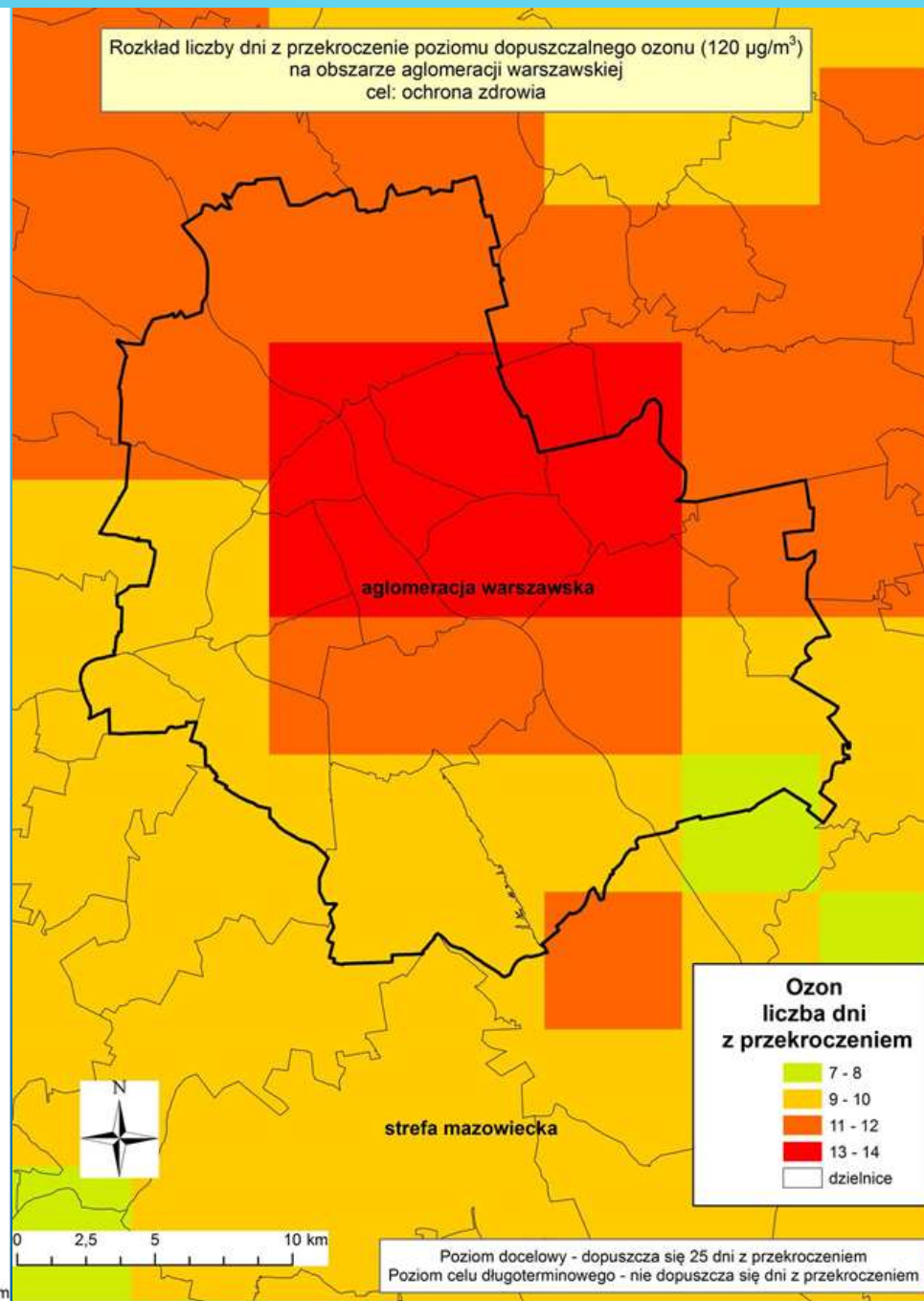
Rozkład liczby dni z przekroczeniem poziomu dopuszczalnego ozonu ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
na obszarze województwa mazowieckiego
cel: ochrona zdrowia

0 25 50 100 km

Poziom docelowy - dopuszcza się 25 dni z przekroczeniem
Poziom celu długoterminowego - nie dopuszcza się dni z przekroczeniem

Rozkład liczby dni z przekroczenie poziomu dopuszczalnego ozonu ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
na obszarze aglomeracji warszawskiej
cel: ochrona zdrowia

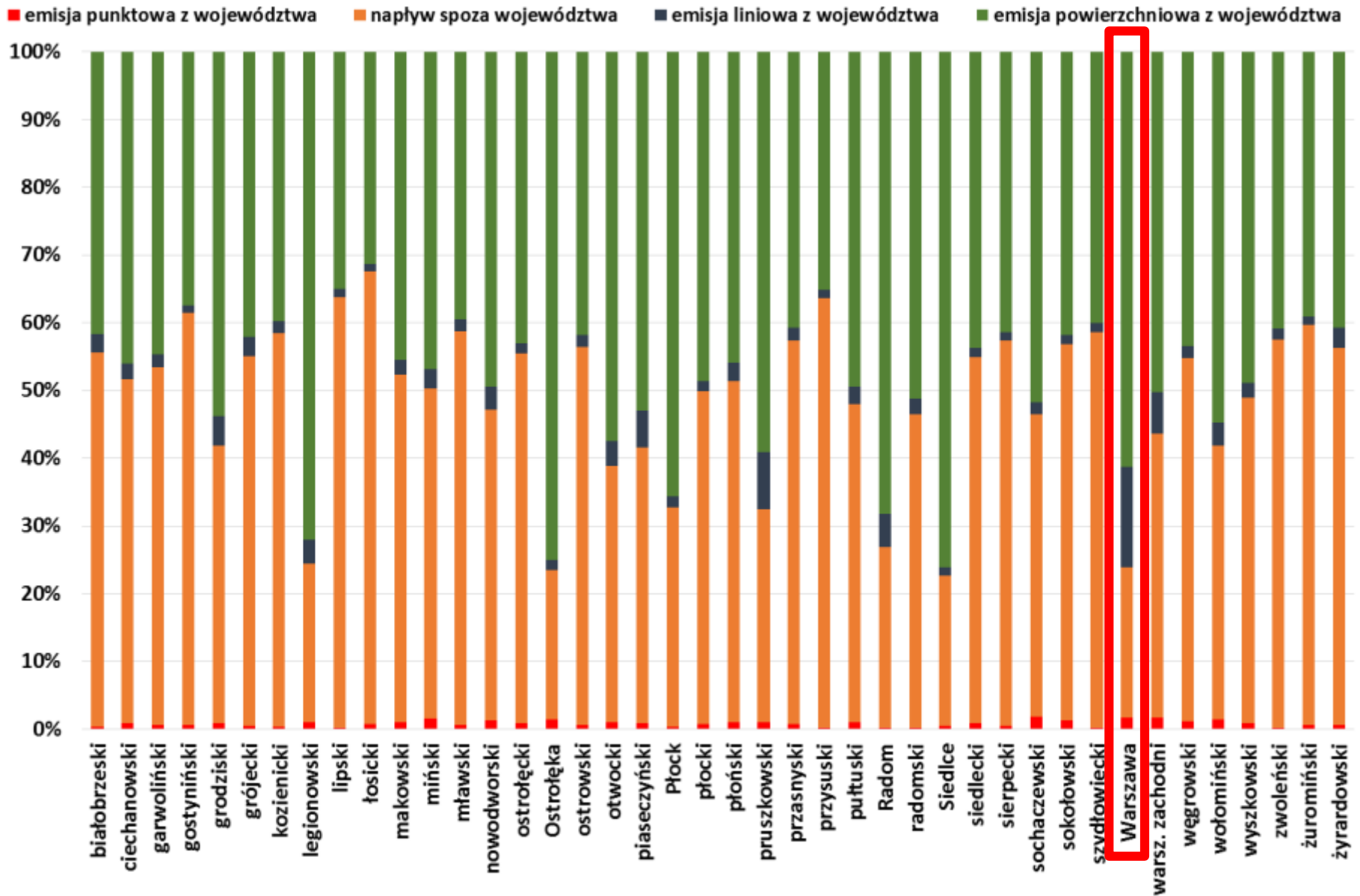

0 2,5 5 10 km

Poziom docelowy - dopuszcza się 25 dni z przekroczeniem
Poziom celu długoterminowego - nie dopuszcza się dni z przekroczeniem

Przyczyny przekroczeń?

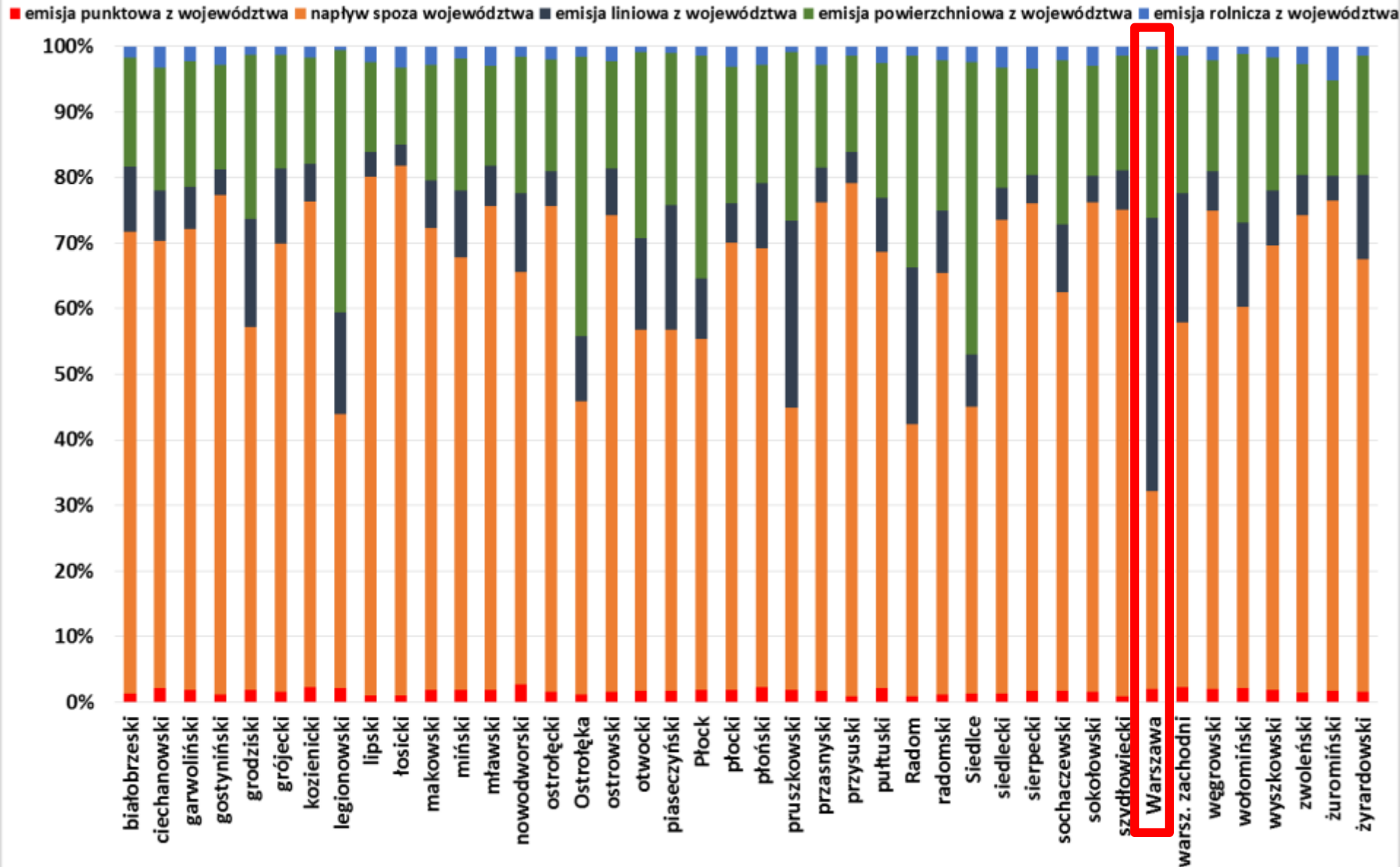
Udział poszczególnych źródeł emisji w stężeniu średniorocznym benzo(a)pirenu w powiatach województwa mazowieckiego w 2014 roku

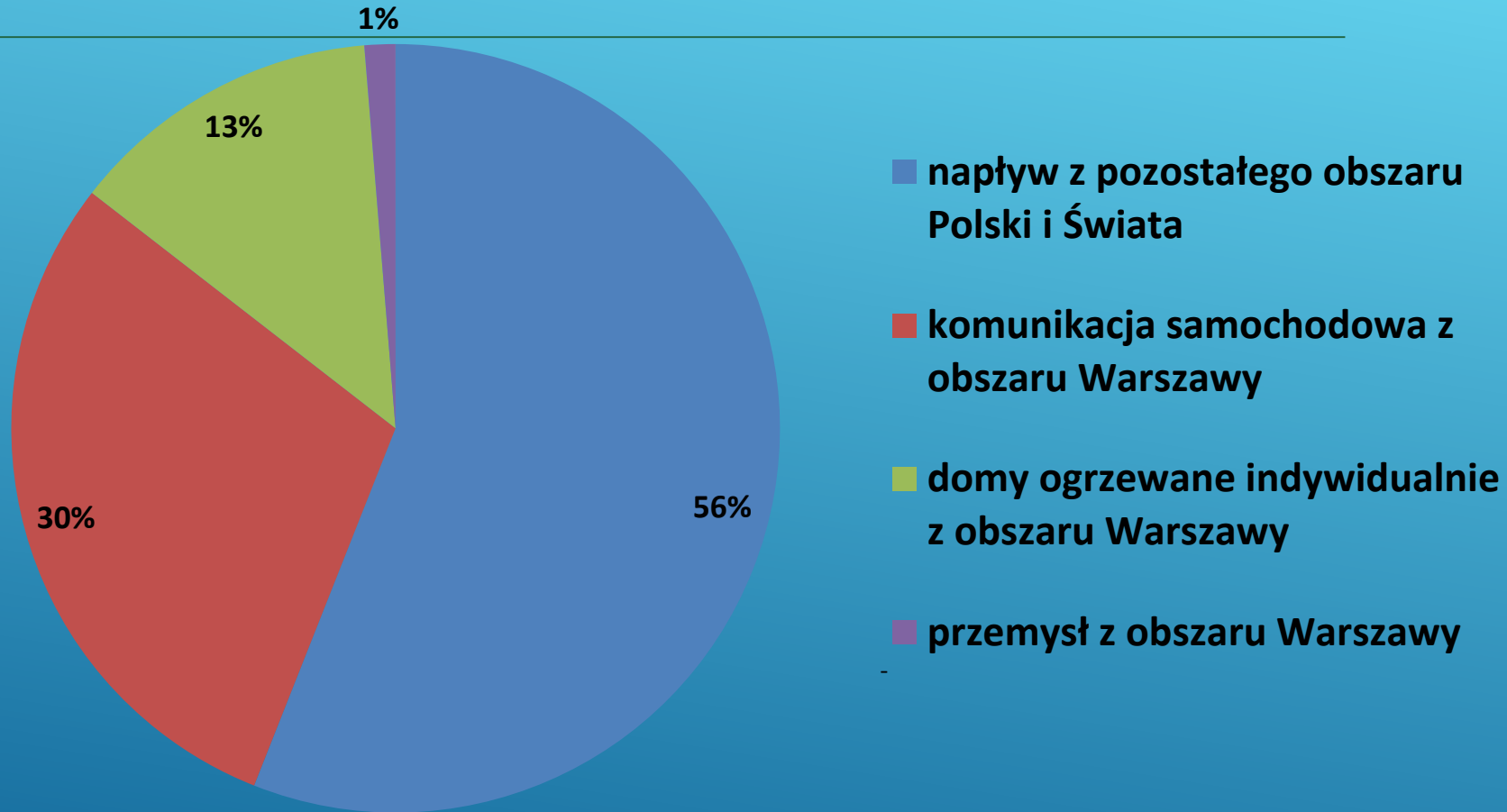
Przyczyny przekroczeń?

Udział poszczególnych źródeł emisji w stężeniu średniorocznym PM10 w powiatach województwa mazowieckiego w 2014 roku

Przyczyny przekroczeń?

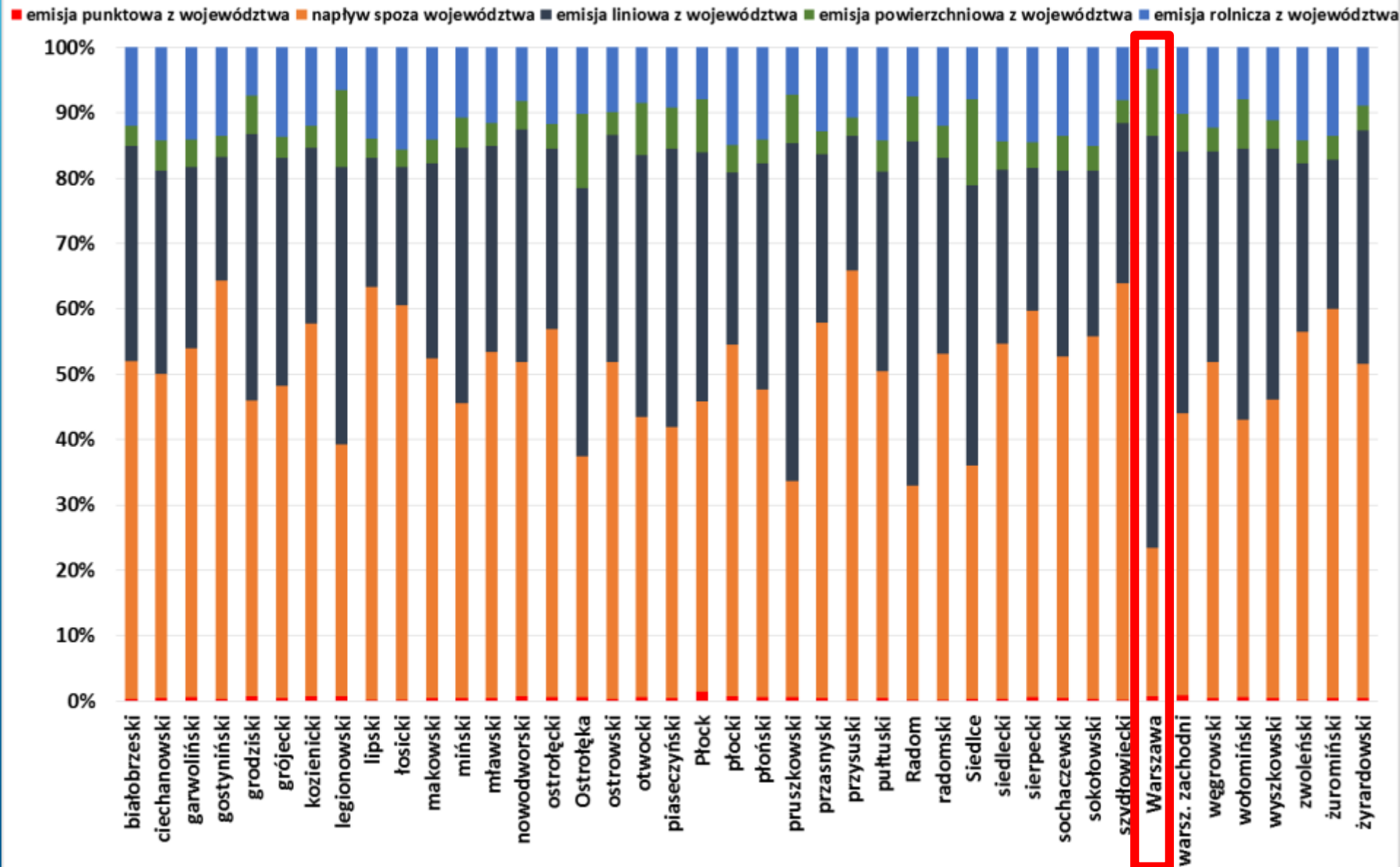
Udział poszczególnych źródeł emisji w stężeniu średniorocznym PM10 w Warszawie w 2014 roku

Według szacunków WIOŚ w Warszawie, średnio na 100% pyłu powodowanego przez ruch samochodowy:
7% - to pył z „rury”,
13% - to pył ze ścierania opon i klocków hamulcowych,
80% - to pylenie „wtórne” – podrywanie pyłu z nawierzchni drogi przez ruch samochodowy

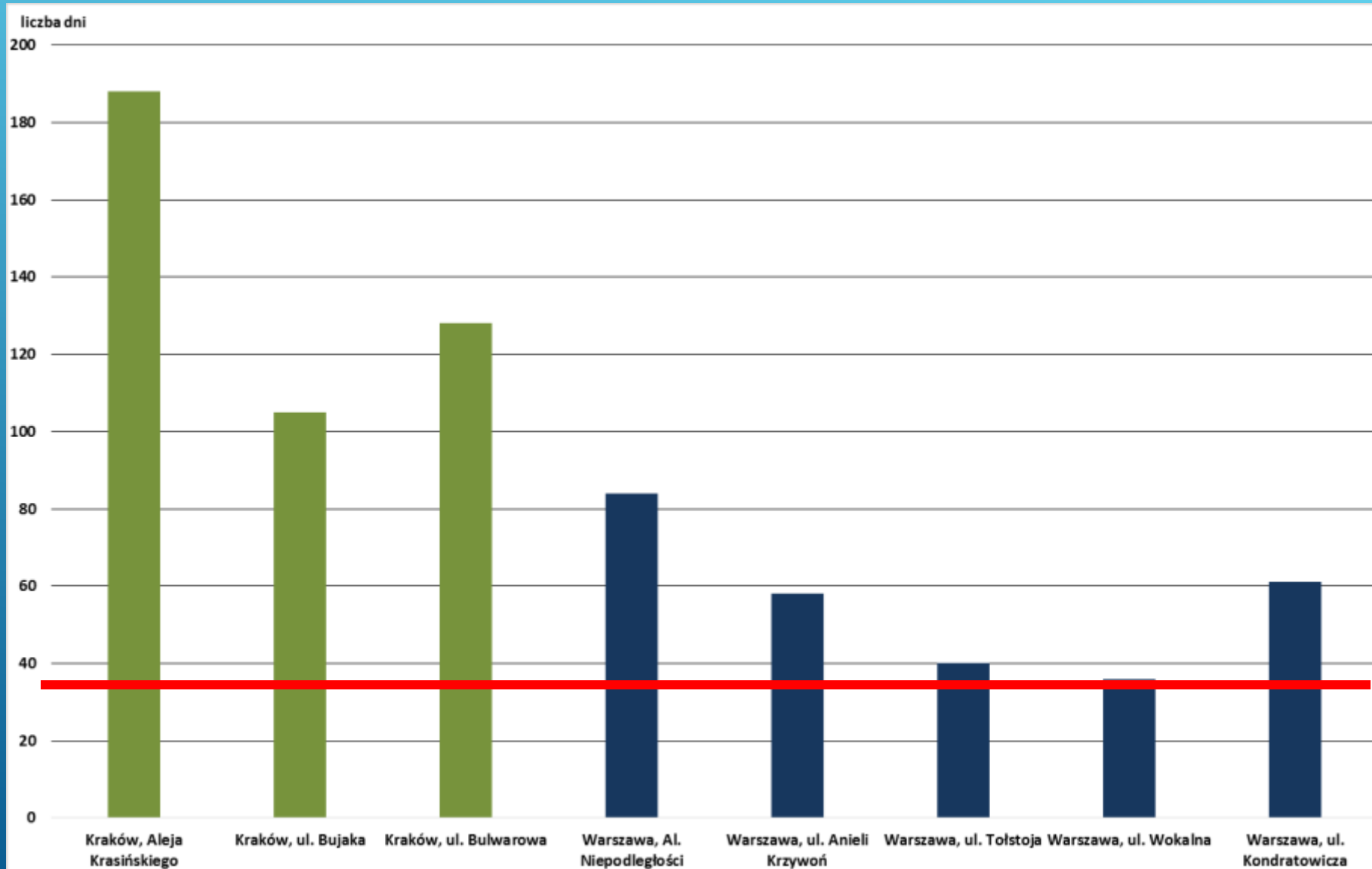
Przyczyny przekroczeń?

Udział poszczególnych źródeł emisji w stężeniu średniorocznym NO₂ w powiatach województwa mazowieckiego w 2014 roku

JAK TO WYGLĄDA W POLSCE?

Liczba dni z przekroczeniem normy dobowej pyłu PM10 rok 2014
Kraków-Warszawa

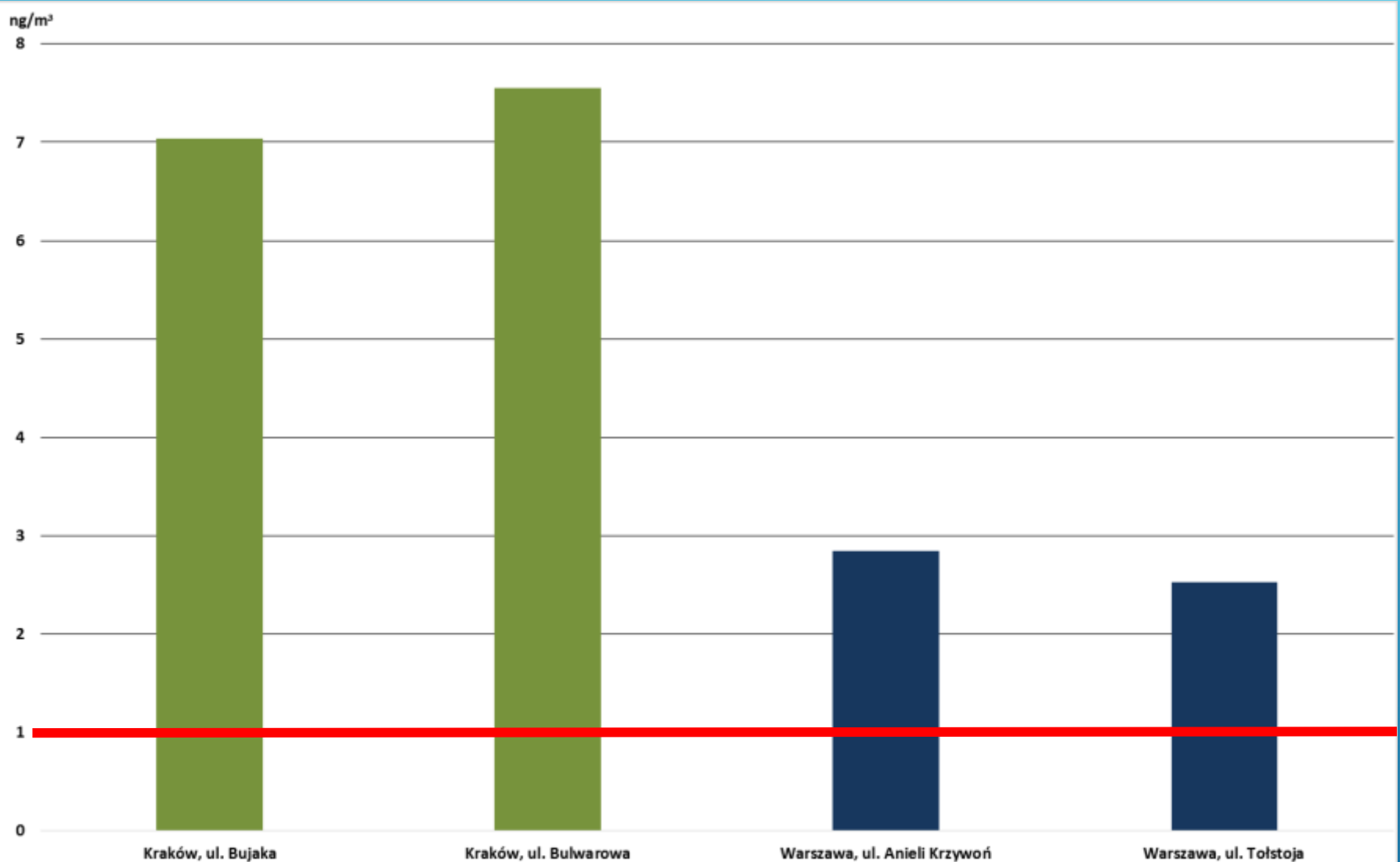

JAK TO WYGLĄDA W POLSCE?

Średnioroczne stężenie B(a)P w 2014 roku

Kraków-Warszawa

MOŻLIWE KIERUNKI DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH

Ograniczanie emisji powierzchniowej

- ▶ Rozbudowa centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą;
- ▶ Zmiana paliwa z węgla na inne (gaz, olej opałowy, energia elektryczna), stosowanie indywidualnych odnawialnych źródeł energii;
- ▶ Termomodernizacja budynków - ograniczanie zapotrzebowania na energię ciepłą i zmniejszanie strat ciepła;
- ▶ Programy zachęcające do wymiany przestarzałych pieców ;
- ▶ Uszczelnienie systemu gospodarki odpadowej, tak aby nie spalano odpadów.

MOŻLIWE KIERUNKI DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH

Ograniczanie emisji liniowej (komunikacyjnej)

- ▶ Całościowe planowanie rozwoju systemu transportu miejskiego;
- ▶ Zintegrowane systemy zarządzania ruchem drogowym;
- ▶ Budowa obwodnic miast, autostrad i dróg ekspresowych;
- ▶ Tworzenie stref z zakazem ruchu;
- ▶ Rozwój publicznego systemu transportu;
- ▶ Stosowanie w komunikacji miejskiej i służbach miejskich niskoemisyjnych paliw i technologii;
- ▶ Propagowanie wymiany samochodów na nowsze.

Dziękuję za uwagę.

Wyniki pomiarów jakości powietrza: <http://sojp.wios.warszawa.pl>

Raporty i opracowania: <http://wios.warszawa.pl/publikacje>

Prognoza krótkoterminowa zanieczyszczeń powietrza:
<http://sojp.wios.warszawa.pl/prognoza>